

UNIVERSITI SAINS MALAYSIA

Peperiksaan Semester Pertama
Sidang Akademik 1995/96

Oktober/November 1995

ZCC 308 - Ilmu Fizik Moden II

Masa : [2 jam]

Sila pastikan bahawa kertas peperiksaan ini mengandungi TIGA muka surat yang bercetak sebelum anda memulakan peperiksaan ini.

Jawab kesemua EMPAT soalan. Kesemuanya wajib dijawab di dalam Bahasa Malaysia.

- 1.(a) Perjelaskan apa yang anda faham tentang konsep kedualan zarah-gelombang. Seterusnya dengan menimbangkan dua gelombang kos $(\omega t - \vec{k} \cdot \vec{x})$ dan $\cos[(\omega + d\omega)t - (\vec{k} + d\vec{k}) \cdot \vec{x}]$ yang disuperposisikan. Tunjukkan bahawa akan wujud gelombang paduan ψ_R yang terdiri daripada gelombang pembawa dan gelombang modulasi. [Andaikan amplitud kedua gelombang adalah sama].
(40/100)

- (b) [i] Diberi dua gelombang

$$y = B \operatorname{eks}[i(\vec{k} \cdot \vec{z} - \omega t)]$$

$$\text{dan } y = B \sin(\vec{k} \cdot \vec{z} - \omega t).$$

Berdasarkan pengetahuan anda tentang gelombang de Broglie, apakah kedua gelombang di atas merupakan gelombang de Broglie? Jelaskan.

- [ii] Andaikan suatu atom Fe pada suatu keadaan pegun mengeluarkan foton sinar-x bertenaga 7.8 keV. Hitunglah momentum foton dan tenaga kinetik atom tersebut.
[Diberi $1 \text{ eV} = 1.602 \times 10^{-19} \text{ J}$; Jisim atom Fe = 55.93 u ;
 $1 \text{ u} = 1.66 \times 10^{-27} \text{ kg}$]
(60/100)

- 2.(a) Terangkan kenapa "konsep kebarangkalian" digunakan dalam permasalahan kuantum dan bukan "konsep kepastian". Seterusnya dengan menggunakan hukum keabadian kebarangkalian dan persamaan Schrödinger 1-dimensi ke arah $-x$.

$$i\hbar \frac{\partial \psi}{\partial t}(x, t) = -\frac{\hbar^2}{2m} \frac{\partial^2 \psi(x, t)}{\partial x^2} + V(x) \psi(x, t)$$

Terbitkan ketumpatan arus kebarangkalian J.

(50/100)

- (b) Andaikan fungsi gelombang bagi suatu sistem kuantum diungkapkan sebagai

$$\psi(y) = \left(\frac{k}{n\hbar\omega}\right)^{1/4} \exp\left(-\frac{ky^2}{2\hbar\omega}\right).$$

Tunjukkan bahawa

[i] $\langle y^2 \rangle = \int_{-\infty}^{\infty} \psi^* y^2 \psi dy = \frac{\hbar\omega}{2k}$

[ii] $\langle P_y^2 \rangle = \frac{n\hbar\omega}{2}$

[iii] $\langle H \rangle = \langle \frac{1}{2m} P_y^2 + \frac{k}{2} y^2 \rangle = \frac{\hbar\omega}{2}$

(50/100)

- 3.(a) [i] Andaikan suatu sistem dinyatakan oleh

$$\phi = a_1 \beta_1 + a_2 \beta_2$$

dengan a_1 dan a_2 adalah malar manakala β_1 dan β_2 merupakan eigenfungsi operator tenaga sistem tersebut. E_1 dan E_2 pula merupakan eigennilai bagi operator tenaga yang mengoperasikan pada β_1 dan β_2 . Tunjukkan bahawa β_1 dan β_2 adalah berotongan.

- [ii] Jika fungsi keadaan bagi sesuatu atom dalam sejenis molekul diberikan oleh hubungan

$$\phi = 0.6 \beta_1 + 0.2 \beta_2 + 0.25 \beta_3$$

Dapatkan $\sum_i |c_i|^2 = ?$. Apakah maksudnya? Jelaskan.

(60/100)

- (b) Sekiranya sisihan ΔY dan ΔP_y diungkapkan oleh

$$\Delta Y = Y - \langle y \rangle \quad \text{dan} \quad \Delta P_y = P_y - \langle P_y \rangle$$

Buktikan

[i] $[\Delta Y, \Delta \hat{P}_y] = i\hbar$

[ii] $2 \Delta Y \Delta \hat{P}_y = i\hbar + (\Delta Y \Delta P_y + \Delta P_y \Delta Y)$

(40/100)

- 4.(a) Katakan suatu zarah dalam kotak tegar dipengaruhi oleh keupayaan V yang ditakrifkan oleh ketetapan berikut:

$$V = 0 \quad \text{bagi} \quad |y| < a$$

$$V = \infty \quad \text{bagi} \quad |y| \geq a.$$

Andaikan eigenfungsi $\phi(y)$ memperihalkan zarah di dalam kotak, tuliskan persamaan Schrödingernya. Seterusnya jika pekali C dan D merupakan pemalar-pemalar yang terdapat dalam persamaan $\phi(y)$, maka dengan menggunakan syarat-syarat sempadan di $y = a$ dan $y = -a$, tuliskan dapatan berikut:

[i] bentuk penyelesaian di dalam kotak jika $C \neq 0$ dan $D = 0$

[ii] bentuk penyelesaian di dalam kotak jika $C = 0$ dan $D \neq 0$.

Daripada dapatan di atas jelaskan pemahaman anda tentang zarah di dalam kotak tegar.

(60/100)

- (b) Tuliskan dengan terperinci tentang

[i] lima postulat mekanik kuantum

[ii] kesan penerowongan

(40/100)

штук. В наступній добі зменшилося кількість дрібних вимінок та зросла кількість великих вимінок.

$$\alpha > \beta_0 \text{ and } \beta < \gamma$$

$$\alpha > \beta_0 - \beta_0\delta \text{ and } \beta < \gamma$$

Задовільною є ситуація, коли зростання β є достатнім для зменшення кількості вимінок (тобто β зростає, а α зменшується), а зменшення α не викликає зростання β (тобто зменшення α не викликає зростання β). Але це вимірювання β відбувається лише при $\alpha = \gamma$ в наступному інтервалі:

$$\alpha = \gamma \text{ and } \beta < \beta_0 + \beta_0\delta \text{ зроблено зростання } \beta \text{ недовгим}$$

$$\alpha = \gamma \text{ and } \beta < \beta_0 + \beta_0\delta \text{ зроблено зростання } \beta \text{ недовгим}$$

Але це недовгий інтервал, приводить до зростання β лише в інтервалі $\alpha = \gamma$ (один інтервал).

Важливим є те, що зростання β викликає зростання α та зменшення γ . Але зростання β викликає зростання α та зменшення γ лише в інтервалі $\alpha = \gamma$ (один інтервал).

Іншими словами, зростання β викликає зростання α та зменшення γ лише в інтервалі $\alpha = \gamma$ (один інтервал).

$$\alpha = \gamma \text{ и } \beta < \beta_0 + \beta_0\delta \text{ зроблено зростання } \beta$$

$$\text{зростання } \alpha \text{ та зменшення } \gamma$$

$$\text{зростання } \alpha \text{ та зменшення } \gamma$$